Contributed by Herman Michiel
vrijdag, 31 mei 2013 - Last Updated vrijdag, 31 mei 2013

Zo klonk het ongeveer uit de mond van eurocommissaris Olli Rehn bij zijn commentaar vandaag (29 mei) op de aanbevelingen van de Europese Commissie voor het te voeren beleid in de lidstaten, in casu België. (Voor wie de bargoense titel niet begrijpt: België heeft dus de goede raad van de Commissie onvoldoende opgevolgd en zit met een overdreven begrotingstekort.) Lachen met een spraakgebrek of met beperkte taalvaardigheid van een politicus is toegeven aan de antipolitiek en moet uit de politieke commentaar geweerd worden; ik ben het daar normaal mee eens, maar dit geval is anders. De beperkte woordenschat en gebrekkige uitspraak van de machtigste der 27 commissarissen is immers politiek niet irrelevant. De man is niet sexy, heeft de uitstraling van een potloodslijper (dus nog iets minder dan zijn collega Karel De Gucht), maar hoeft zich daar absoluut niets van aan te trekken. Er zijn geen kiezers die hem zullen taxeren, ook niet op het slechte criterium van de persoonlijke uitstraling, want hij is niet verkozen. Of hij binnen een jaar opnieuw commissaris wordt hangt af van binnenskamerse afwegingen in Europese regeringskringen, niet van de Europese verkiezingen in mei 2014. En toch geeft dit soort lui goede en slechte punten aan overheden. Niet alleen punten trouwens: ook het dicteren van het te volgen beleid en het opleggen van torenhoge financiële boetes behoort tot hun bevoegdheid.

In de voorbije weken werd er druk gespeculeerd of België dan het eerste land zou worden dat dergelijke boete opliep. Wegens zijn begrotingstekort van meer dan 3% van het BBP bevindt het land zich – met 19 andere lidstaten – in een “buitensporigtekortprocedure”, en in 2012 was het tekort niet onder deze grens gedaald. Een boete zou 0,2% van het BBP bedragen, drie kwart miljard euro. De media berichtten dan ook dat de Belgische regering nog de dag voor het publiek maken van het commissieoordeel een “knieval deed om een boete af te wenden, en schriftelijke beloftes deed om bijkomende begrotingsinspanningen te doen dit en de komende jaren”. Dit laatste betekent dus dat de huidige Belgische regering nu al vastlegt welk beleid een volgende regering (na de parlementsverkiezingen van mei 2014) moet uitvoeren…

Er kwam geen boete. Maar het beleid waartoe de regering zich verbindt zal de bevolking véél duurder te staan komen dan 750 miljoen euro. In 2013 moet er voor 3,5 miljard (1% BBP) blijvend (“structureel”) bespaard worden, zeker 1 miljard meer dan al gepland, in 2014 voor nog eens 0,8%, enzovoorts, want in 2016 zou er een “structureel overschot van 0,75% van het BBP moeten bereikt worden”. Over het hoe van deze besparingen laat de Commissie geen twijfel bestaan. Ziehier de essentie van haar “aanbevelingen”:

pensioenen: “de kloof tussen de werkelijke en de wettelijke pensioenleeftijd dichten, onder meer door een snelle afschaffing van vervroegde-uittredingsregelingen”; “meer vaart zetten achter de aanneming van een besluit om de wettelijke pensioenleeftijd aan de levensverwachting te koppelen”; “arbeidsmarkthervormingen die actief ouder worden in de hand werken”;

lonen en index: “de aangevatte inspanningen tot hervorming van het loonvormingsmechanisme, met inbegrip van de loonindexering, voortzetten”; “automatische correcties ingeval de loonnorm niet in acht wordt genomen of wanneer de toename van de gezondheidsindex de loonstijgingen bij de voornaamste handelspartners overtreft”;

diensten: “Het binnenlandse passagiersvervoer per spoor staat niet open voor concurrentie”; “de voorwaarden voor vergunningverlening in de postsector roepen nog steeds vragen op”; “de wetgeving inzake havenarbeid is niet gemoderniseerd“ ;

arbeidsmarkt : sp.a-minister van arbeid Monica De Coninck zal zich gesterkt voelen in haar beleid! “De prikkels die werken onaantrekkelijk maken, verder reduceren door effectief de hand te houden

aan de verplichting om werk te zoeken en ervoor te zorgen dat alle werklozen gepersonaliseerde bijstand wordt geboden bij het zoeken naar werk.” Over wie al die jobs moet aanbieden doet de Commissie geen aanbevelingen…

sociale zekerheid: “nagaan of er geen kostenbesparende maatregelen op het gebied van preventieve gezondheidszorg en revalidatie kunnen worden getroffen”; “nagaan of de kostenefficiëntie van de overheidsuitgaven voor langdurige zorg niet kan worden verbeterd”;

energie: de Commissie stelt vast dat “de prijzen van elektriciteit, gas en tal van andere goederen en diensten hoger liggen in België dan in andere lidstaten“; maar ze is helemaal niet te vinden voor prijzencontrole door de overheid, want “dat kan nieuwkomers ervan weerhouden de markt te betreden“. Zoals we elders al eens vermeldden: het

concurrentiedenken is de conceptuele horizon van de Europese Unie…

belastingen: zeer terecht spreekt de Commissie van “lacunes in het Belgische belastingstelsel die afbreuk doen aan de rechtvaardigheid ervan“, zoals “een te hoog belastingtarief voor de meeste categorieën werknemers“. Maar hoe wil ze hieraan verhelpen? Een paar groene toetsen (milieubelastingen, heffing op particulier gebruik bedrijfswagens) en de bekende voorkeur voor de btw (waarmee werknemers inleveren wat ze door een – hypothetische – vermindering van de belasting op arbeid zouden winnen) maken een grote boog rond de centrale kwestie: België is een fiscaal paradijs voor kapitaalbezitters. Daarover natuurlijk geen woord in het commissieproza.

Het zal duidelijk zijn: “België” kreeg vandaag geen boete, maar Belgen die van hun arbeid of vervangingsinkomen leven worden permanent beboet, en in stijgende mate. Niet alleen de Belgen trouwens; heel Europa wordt tot een neoliberaal strafkamp hervormd. En de oekaze moet op staande voet uitgevoerd worden: op 21 september 2013 moet de regering meedelen welke structurele budgetmaatregelen ze genomen heeft voor 2013, en tegen 15 oktober moeten de plannen voor 2014 aan de Commissie overgemaakt worden. De Commissie gaat zover om te verwijzen naar de ‘gulden regel’, een vereiste van het Begrotingsverdrag dat in België nog niet eens werd aangenomen.

Zijn de nationale regeringen het slachtoffer geworden van een Europese bureaucratie die de macht naar zich toe heeft getrokken? Het zo voorstellen kan misschien wel handig zijn voor politici op verkiezingstournee. De waarheid is echter dat alle traditionele politieke families dit beleid hebben goedgekeurd, de verdragen, verordeningen en richtlijnen hebben gestemd (1) waarop die Europese bureaucratie zich nu beroept. Net nu ligt in België het begrotingsverdrag ter stemming in de parlementen.

Zoals we in een verslag over de stemming in de Belgische senaat verleden week schreven: er zijn politici die “kritische vragen” stellen, er zijn er die het bijna een “antiparlementaire operatie” vinden, maar als er moet gestemd worden … keuren ze het goed. Hun verzet tegen het neoliberaal Europa doet denken aan de boksmatchen op sommige kermissen: uitdager en “vrijwilliger uit het publiek” zijn in werkelijkheid allebei uitbaters van dezelfde tent, en lachen na afloop hartelijk met het goedgelovig publiek.

Noot:

1) Bij de aanbevelingen wordt uitdrukkelijk verwezen naar verordening 1176/2011. Dit is het onderdeel van de sixpack die door alle partijen werd goedgekeurd, ook door sociaal-democraten en Groenen die zeggen tegen de sixpack gekant te zijn.

Dit artikel verscheen oorspronkelijk op Ander Europa